

رئیس مؤسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور و رئیس پژوهشکده اکولوژی خلیج فارس و دریای عمان از برنامه‌ریزی به منظور راه‌اندازی مرکز رشد علوم شیلاتی کشور در بندرعباس خبر داد. به گزارش اقتصادسراسرآمد، صدیقی مرتضوی در بندرعباس ب‌سا اعلام این خبر به مانبا اظهار کرد: در راستای تقویت بنیان‌های اقتصاد دانش‌بنیان و توسعه فناوری در صنعت شیلات، جلسه‌ای در محل پژوهشکده و در راستای راه‌اندازی مرکز رشد علوم شیلاتی کشور و با مشارکت پژوهشکده اکولوژی خلیج فارس و دریای عمان و پارک زیست‌فناوری خلیج فارس برگزار شد. وی با اشاره به جزئیات این نشست، افزود: این همکاری مشترک برای پژوهشکده اکولوژی خلیج‌فارس و دریای عمان و پارک زیست فناوری خلیج‌فارس دارای اهمیت راهبردی است. مرتضوی ادامه داد: هدف اصلی از این همکاری، بررسی‌ساز و کارها و برنامه‌ریزی جامع جهت راه‌اندازی مرکز رشد علوم شیلاتی کشور است. رئیس مؤسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور اضافه کرد: این مرکز قرار است ب‌ا بهره‌گیری از ظرفیت‌های علمی و پژوهشی بی‌بدیل پژوهشکده اکولوژی و زیرساخت‌ها و تجارب ارزشمند پارک زیست‌فناوری، بستری کارآمد برای توسعه ایده‌های نوآورانه، تبدیل دانش‌های فنی به محصول فناورانه و حمایت همه‌جانبه از پرورش ایده‌ها در قالب هسته‌های فناوری در حوّه‌های مختلف شیلات و آبی‌پروری فراهم کند.

مرتضوی همچنین ضمن تشریح نقش حیاتی مراکز رشد در شکوفایی اقتصاد دانش‌بنیان و کاهش فاصله میان دانشگاه و صنعت، گفت: آمادگی کامل پارک زیست‌فناوری خلیج فارس برای ارائه تجربیات، امکانات و حمایت‌ه‌ای لازم جهت راه‌اندازی این مرکز رشد شایسته تقدیر است. وی از این همکاری به عنوان یک‌الگوی موفق هم‌افزایی علمی و فناوری یاد کرد و افزود: راه‌اندازی چنین مرکزی، باعث هم‌افزایی چشمگیر ظرفیت‌های علمی، پژوهشی و فناوری شده و به تسریع فرآیند تجاری‌سازی دستاوردهای تحقیقاتی، ایجاد ارزش افزوده و اشتغال‌زایی تخصصی در بخش شیلات کمک شایانی می‌کند.

ممنوعیت ۴۵ روزه صید ماهی حلواسفید در خوزستان

در راستای پایداری ذخایر دریایی از ۱۰ خرداد ۱۴۰۴، صدور مجوز صید ماهی حلواسفید متوقف و از ۲۱ خرداد هرگونه صید، جابه‌جایی و حمل‌ادوات مرتبط با این گونه به مدت ۴۵ روز در صیدگاه‌ها و بنادر ماهیگیری استان‌های خوزستان وبوشهر ممنوع خواهد بود.

به گزارش اقتصادسراسرآمد، جابجایی و حمل‌ادوات صید ماهی حلواسفید (Pampus argentus) خیرداد و گفت: بر اساس بررسی‌های کارشناسی پژوهشکده آبی‌پروری جنوب کشور و در راستای حفاظت از ذخایر ارزشمند آبی‌زان، از شنبه ۱۰ خرداد ۱۴۰۴، صدور مجوز صید ماهی حلواسفید متوقف و از ۲۱ خرداد هرگونه صید، جابه‌جایی و حمل‌ادوات مرتبط با این گونه به مدت ۴۵ روز در صیدگاه‌ها و بنادر ماهیگیری استان‌های خوزستان وبوشهر ممنوع خواهد بود.

مرتضی‌سوری افزود: این اقدام هم‌زمان با فصل تخم‌ریزی این گونه ارزشمند و پایداری ذخایر دریایی انجام می‌شود و انتظار داریم تمامی صیادان و فعالان حوزه شیلات همکاری کامل داشته باشند. وی با تأکید بر لزوم پایبندی به قوانین شیلاتی اظهار داشت: یگان حفاظت از منابع آبی‌را به‌رگونه تخلف در این زمینه طبق ضوابط قانونی برخورد می‌کند. ماهی حلواسفید یکی از گونه‌های اقتصادی مهم در آب‌های جنوب کشور است که نقش مؤثری در معیشت صیادان دارد. کارشناسان هشدار داده‌اند که کاهش ذخایر این ماهی در سسال‌های اخیر، نیازمند اقدامات حفاظتی جدی و هماهنگ میان نهادهای متولی است.

گروه اقتصاد بین‌الملل – توحید و رستان-

تفاهم‌نامه‌ای در مارس ۲۰۲۵ ب‌ا میانجی‌گری ایالات متحده بین روسیه و اوکراین و با هدف تضمین ناوبری ایمن در دریای سیاه امضا شد که در ابتدا به‌عنوان گامی مهم در جهت بازگرداندن ثبات منطقه‌ای تلقی می‌شد. بااین‌حال، از ماه مه۲۰۲۵، اثربخشی و پایداری این توافق به‌طور جدی مورد تردید قرار گرفته است. اگرچه این تفاهم‌نامه به‌دنبال جلوگیری از استفاده نظامی از کشتی‌های تجاری و توقف حملات به بنادر بود، اما این اهداف در عمل محقق نشده‌اند.

به گزارش روزنامه اقتصاد سراسرآمد، تماس تلفنی بین دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور آمریکا و ولادیمیر پوتین، رئیس‌جمهور روسیه در ۲۰۲۵مه۱۹ به‌عنوان یک نقطه‌عطف مهم برای آینده این تفاهم‌نامه تلقی می‌شود. هرچند در اظهارات پس از مکالمه، مستقیماً به تفاهم‌نامه دریای سیاه اشاره نشد، اما مواضع دوه‌بر در مورد آتش‌بس و حملات منطقه‌ای نشان می‌دهد که این تفاهم‌نامه عملاً ملغاست. در بیانیه پس از این تماس، هر دو طرف نسبت به یک توافق آتش‌بس جدید ابراز تمایل کردند.

براساس گزارش مرکز پژوهش‌های سیاسی و بحران، کرملین تأکید کرد که این روند در کوتاه‌مدت نتایج ملموسی نخواهد داشت. ولودیمیر زلنسکی، رئیس‌جمهور اوکراین نیز تأکید کرد که این روند باید براساس اصول اساسی حقوق بین‌الملل انجام شود و قاطعانه شرایط پوتین در مورد انصراف از عضویت در ناتو و امتیازات ارضی را رد کرد. این مانورهای دیپلماتیک نشان می‌دهد که اراده سیاسی پشت این تفاهم‌نامه همچنان شکننده است. اگرچه به نظر می‌رسد ایالات متحده مایل به حفظ نقش میانجی‌گری خود است، اما اظهارات رئیس‌جمهور ترامپ به وضوح نشان می‌دهد که واشنگتن انتظار دارد مسکو گام‌های سازنده‌تری برای حفظ این نقش بردارد.

تحولات نظامی در بای سیاه‌نشانگر چیست؟

تحولات نظامی در دریای سیاه همچنین نشان می‌دهد که این تفاهم‌نامه فاقد نفوذ واقعی در میدان نبرد است. در ۲۰۲۵مه۱۹، نیروهای مسلح اوکراین با استفاده از هواپیماهای

بدون سرنشین، یک سکوی تولید گاز طبیعی روسیه در دریای سیاه را به همراه سیستم‌های راداری مرتبط و انبارهای مهمات هدف قرار دادند. این حمله در تلاقی حمله پهپادی گسترده‌ای روسیه دوروز قبل در سراسر اوکراین، انجام شد. این رویدادها نشان می‌دهد که توافق ماه مارس عملاً به حالت تعلیق درآمده و شکاف قابل توجهی در حفظ ناوبری ایمن در دریای سیاه پدیدار شده است. عملیات نظامی مداوم اوکراین برای گسترش قابلیت‌های خود در منطقه، برداشت روسیه از یک تهدید دریایی را نیز افزایش داده است. این پویایی نشان می‌دهد که هر دو طرف این تفاهم‌نامه را نه به‌عنوان یک تضمین امنیتی، بلکه به‌عنوان یک ابزار اهرمی تاکتیکی در مبارزه قدرت خود می‌بینند.

آینده مبهم کریدور غلات

پیامدهای تفاهم‌نامه دریای سیاه برای کریدور غلات همچنان نامشخص است. خروج روسیه از طرح غلات دریای سیاه در سال ۲۰۲۳، این سازوکار را مختل کرده بود. تلاش‌های فعلی برای احیای این طرح با رویکرد محتاطانه از سوی اوکراین مواجه شده است، چراکه این طرح را یک ترفند استراتژیک می‌دانند. به‌طور فزاینده‌ای، اهداف روسیه در این زمینه بیشتر بر گرفتن امتیازات اقتصادی و دیپلماتیک از غرب متمرکز شده است. در کوتاه‌مدت، احیای یک کریدور غلات کارآمد نه‌تنها به توافق فنی بین طرفین، بلکه به تأمین امنیت در سطح نظامی نیز بستگی دارد.

تحت تنش‌های فعلی، اینکه چه کسی و چگونه این امنیت را تضمین خواهد کرد، همچنان یک پرسش بی‌پاسخ است؛ اگر این مسئله حل‌نشده باقی بماند، آینده این کریدور کمتر به شرایط آب‌وهوایی یا زیرساخت‌های بندری و بیشتر به تغییر موازنه‌های ژئوپلیتیکی و ثبات قدرت‌های بزرگ وابسته خواهد بود. با نگاهی به آینده، احتمالاً مسئله غلات در کنار حضور نظامی و مسیرهای انرژی در دریای سیاه ارزیابی خواهد شد و حتی به‌عنوان یک «کارت امنیت اقتصادی» روی میز نگه داشته می‌شود.

این امر نه‌تنها برای اوکراین، بلکه برای کشورهای وابسته به واردات غلات در آفریقا و آسیا نیز عدم قطعیت جدی ایجاد می‌کند. کاملاً محتمل است که روسیه بتواند از این کارت

«روزنامه سرآمد» بررسی می‌کند

ناوبری ایمن به دریای سیاه باز می‌گردد؟

پیامدهای ژئوپلیتیکی تفاهم‌نامه روسیه و اوکراین با میانجی‌گری آمریکا

استفاده و برای چانه‌زنی ژئوپلیتیکی تبدیل کند. در پاسخ، ایالات متحده و اتحادیه اروپا احتمالاً مجبور شوند با شدت بیشتری روی مسیرهای لجستیکی و ساختارهای تأمین جایگزین کار کنند. استفاده و برای چانه‌زنی ژئوپلیتیکی تبدیل کند. در پاسخ، ایالات متحده و اتحادیه اروپا احتمالاً مجبور شوند با شدت بیشتری روی مسیرهای لجستیکی و ساختارهای تأمین جایگزین کار کنند.

تضعیف اتحادناتو

عدم هماهنگی کامل ایالات متحده در تفاهم‌نامه دریای سیاه در مارس ۲۰۲۵ با متحدان ناتو، آسیب‌پذیری استراتژیک قابل توجهی را در درون این اتحاد ایجاد کرده است. کنار گذاشتن کشورهایی که مستقیماً در دریای سیاه قرار دارند مانند ترکیه، رومانی و بلغارستان از روند مذاکرات، برداشت آن‌ها از امنیت منطقه‌ای را عمیقاً متزلزل کرده است. این رویکرد که موضع بازدارندگی ناتو در منطقه را تضعیف می‌کند، همچنین سوالاتی را در مورد رهبری منطقه‌ای و اعتبار واشنگتن در درون این اتحاد مطرح کرده است. این رویکرد انحصارگرایانه،

نتیجه‌گیری

از ماه مه۲۰۲۵، اهمیت ژئوپلیتیکی و عملی تفاهم‌نامه دریای سیاه به‌طور قابل توجهی کاهش یافته است. تحولات نظامی، تلاش‌های دیپلماتیک شکست‌خورده و فقدان انسجام در

ناتو، این توافق را عملاً غیرقابل اجرا کرده است. اوکراین که به دلیل عدم وجود تضمین‌های امنیتی مشخص برای بنادر خود نسبت به این توافق تردید دارد، موضع محتاطانه‌ای اتخاذ کرده است، در حالی که روسیه همچنان از این روند به‌عنوان ابزاری راهبردی استفاده می‌کند. در نتیجه، تداوم بلندمدت این تفاهم‌نامه به کاهش تعاملات نظامی، ادغام مستقیم ناتو در این فرایند و انجام فعالیت‌های اقتصادی در دریای سیاه مطابق با قوانین بین‌المللی بستگی دارد. در غیر این صورت، تفاهم‌نامه دریای سیاه در معرض خطر تبدیل‌شدن به یک سند صرفاً نمادین قرار می‌گیرد و درگیری در منطقه احتمالاً به ابعاد جهانی گسترش یابد.

نه‌تنها از نظر نظامی، بلکه از نظر سیاسی نیز می‌تواند باعث واگرایی در روابط فرآتلانتیک شود. به حاشیه‌راندن‌شدن اروپا در فرایندهای تصمیم‌گیری در مورد منطقه‌ای به اهمیت دریای سیاه، از سوی آن‌ها غیرقابل قبول تلقی می‌شود. این امر می‌تواند کشورهای اتحادیه اروپا را به سمت تلاش برای ایجاد چارچوب‌های امنیتی مستقل تر از ناتو سوق دهد. به‌ویژه فرانسه، احتمالاً در این زمینه، دکترین «استقلال استراتژیک» خود را احیا کند. برای جبران این شکاف، اتحادیه اروپا در حوزه تحریم‌های اقتصادی ابتکار عمل به خرج داده است. اقدامات اقتصادی دیگری نیز با هدف مختل کردن زنجیره‌های تأمین تسلیحات روسیه

دریچه

در راستای تفاهم‌نامه انجمن کشتیرانی و کانون وکلای هرمزگان صورت گرفت

حمایت حقوقی از آسیب‌دیدگان

حادثه بندر شهیدرجایی

در اقدامی مسئولانه و با رویکردی انسان‌محور، انجمن کشتیرانی و خدمات وابسته ایران و کانون وکلای دادگستری استان هرمزگان، روز شنبه ۱۴۰۴/۰۳/۰۶ طی نشستی مشترک، تفاهم‌نامه‌ای را با هدف حمایت حقوقی رایگان از آسیب‌دیدگان حادثه انفجار در اسکله شهید رجایی به امضا رساندند. به گزارش اقتصادسراسرآمد از روابط عمومی انجمن کشتیرانی و خدمات وابسته ایران؛ در این نشست که با حضور مهندس ورشو‌ساز، رئیس هیئت‌مدیره، آقای ضیافتی صباغ مدیر‌امور حقوقی، سرکار خانم عارفی زاده مدیر‌امور شرکته‌ا و آقای زارع مدیر روابط عمومی از تشکل ملی کشتیرانی ایران و آقای برهمند رییس کمیسیون حمل و نقل، آقای هاشمی نائب رییس هیات مدیره، آقای حیدری پوری عضو هیات مدیره، آقای قانعی طیبلو دبیر هیات مدیره و سرکار خانم قاسمی رییس کمیسیون معاضدت، از کانون وکلای هرمزگان برگزار شد، بر اهمیت هم‌افزایی تخصصی برای کاهش آلام آسیب‌دیدگان تأکید شد. بر اساس این تفاهم‌نامه، شناسایی آسیب‌دیدگان از طریق انتشار فراخوان و ارائه خدماتی چون مشاوره‌های حقوقی رایگان، تشکیل پرونده و بهره‌مندی از وکلای معاضدت در دستور کار قرار گرفته است. مهندس ورشو‌ساز در این نشست ضمن ابراز تأسف از وقوع این حادثه تلخ، اعلام کرد: «با وجود آنکه ارائه این نوع حمایت‌ها جزو وظایف ذاتی انجمن نیست، اما انجمن کشتیرانی با رویکردی اخلاقی و انسانی تاکنون مبلغ ۱۰۰ میلیارد تومان برای جبران خسارت خودروهای فاقد بیمه در اسکله شهید رجایی اختصاص داده است.» وی افزود: «این تفاهم‌نامه صرفاً یک قرارداد اداری نیست، بلکه جلسه‌ای از بلوغ ناهده‌های حرفه‌ای و مسئولیت‌پذیری اجتماعی انجمن کشتیرانی در مواجهه با بحران‌ها است و امیدواریم الگویی برای سایر نهادهای تخصصی کشور باشد.»

در ادامه، دکتر مهدی هاشمی، نایب‌رئیس کانون وکلای دادگستری هرمزگان نیز ضمن ابراز آمادگی کامل برای اجرای مفاد تفاهم‌نامه، بر نقش هماهنگی میان نهادهای تخصصی در تسهیل روند جبران خسارت‌ها تأکید کرد.

در پایان، این تفاهم‌نامه به‌طور رسمی بین دو نهاد به امضا رسید و نقطه عطفی در هم‌افزایی حقوقی و صنفی در حوزه حمل‌ونقل و بنادر کشور رقم خورد.